EURÓPAI
BIZOTTSÁG

AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS
BIZTONSÁGPOLITIKAI
FŐKÉPVISELŐJE

Brüsszel, 2020.2.10.
JOIN(2020) 3 final

KÖZÖS JELENTÉS AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Jelentés az általános vámkedvezmény-rendszerről, a 2018–2019-es időszak vonatkozásában

{SWD(2020) 16 final} - {SWD(2020) 17 final} - {SWD(2020) 18 final} - {SWD(2020) 19 final} - {SWD(2020) 20 final} - {SWD(2020) 21 final} - {SWD(2020) 22 final} - {SWD(2020) 23 final} - {SWD(2020) 24 final} - {SWD(2020) 25 final}

1. BEVEZETÉS

Általános vámkedvezmény-rendszere (a továbbiakban: GSP)[i] révén az EU egyoldalú támogatást nyújt a fejlődő országoknak ahhoz, hogy a kereskedelem révén fenntartható fejlődést valósítsanak meg. A kereskedelmi kedvezmények olyan univerzális értékeket mozdítanak elő, mint például az emberi jogok, az alapvető munkaügyi normák, a környezetvédelem és a jó kormányzás.

E **harmadik, GSP-ről készült kétéves jelentést (az Európai Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által készített) tíz közös szolgálati munkadokumentum kíséri.** A szolgálati munkadokumentumok értékelést nyújtanak a GSP+ kilenc kedvezményezettjének, valamint a fegyver kivételével mindent (a továbbiakban: EBA) három, megerősített együttműködést folytató kedvezményezettjének teljesítményéről.

A jelentés különösen a következőkre tér ki:

1. A **kedvezményezett országok milyen mértékben tudják kihasználni** a rendszer biztosította **előnyöket**?
2. Számos **átfogó téma**, mint például a halálbüntetés, a civil társadalom tere, a gyermekmunka és a környezet.
3. **Partnerségek**: példák arra, hogy az EU milyen módon működik együtt a partnerekkel a GSP hatékonyabbá tételén.

A jelentés a következők alapján készült: európai uniós megfigyelő missziók, a GSP félidős értékelése[ii], uniós együttműködés a partnerországokkal (ideértve az emberi jogi párbeszédeket is), nemzetközi szervezetekkel, a civil társadalommal és az iparral. 2019. július 16-án célzott civil társadalmi párbeszédre került sor[iii].

2. ÖSSZEFOGLALÓ

Haladás tapasztalható a GSP kedvezményezettjei körében. A 2018–2019 közötti időszakban több ország is kikerült a rendszerből, mivel elérte a közepes jövedelmű gazdaságok felső sávjának szintjét. Ezenkívül az EU **sikeres tárgyalási menetrendje** hozzájárult ahhoz, hogy egyes országok az EU-val kötött kétoldalú preferenciális megállapodások miatt kerültek ki a GSP-ből. 2019 végén **71 kedvezményezettje** volt a rendszernek, vagyis 11-gyel kevesebb, mint a legutóbbi jelentés idején.

A kedvezmények hatását tekintve a **GSP** az abszolút és a viszonylagos adatokat tekintve is **fontosabbá vált**. A kedvezményezettek számának csökkenése ellenére a GSP-országokból az EU-ba irányuló behozatal értéke 16,2 %-kal, vagyis a 2016. évi 158 milliárd EUR-ról 2018-ra 183,6 milliárd EUR-ra emelkedett (az uniós behozatal összességében 13,3 %-kal nőtt). Ebből 68,9 milliárd EUR összegű importra a GSP alkalmazásával került sor.

A GSP **különösen a legszegényebb országok számára fontos**: a legkevésbé fejlett országok (a továbbiakban: LDC-országok) aránya az EU teljes importjában 2,2 % volt 2018-ban, ami több mint a kétszerese a világ teljes importjából az LDC-országokra jutó részesedésnek (0,98 % 2017-ben[iv]). Az EBA kedvezményezettek EU-ba irányuló preferenciális kivitele 15,3 %-kal nőtt.

Az **afrikai GSP-kedvezményezett országokból** az EU-ba irányuló preferenciális behozatal értéke 17,2 %-kal, 3,3 milliárd EUR-ra nőtt. **Mauritánia** 62 %-kal növelte GSP-exportját, **Szenegál** pedig 44 %-kal. Az EU-ba irányuló afrikai GSP-import aránya azonban továbbra is viszonylag alacsony, 5 %-nál kevesebb, annak ellenére, hogy a **71 kedvezményezett közül 38 ország afrikai**. A GSP a ruházati ágazat számára jár a legnagyobb előnyökkel, amely ágazatban a többi ország általában versenyképesebb. Mivel a GSP sok más ágazatban (például a feldolgozott élelmiszerek terén) is kínál lehetőségeket, több előnyt lehetne kihasználni. A rendszer ismeretének hiánya és az afrikai vállalatok exportkapacitásait korlátozó tényezők szintén szerepet játszanak ebben.

A GSP szerinti **kereskedelmi kedvezmények kihasználtsága** 2018-ban 81,8 %-ot ért el (2016-ban 78,8 %-ot). Az EBA esetében ez 93,4 % volt. A kihasznált lehetőségek nagyrészt a ruházati ágazatban jelentkeznek, mivel az export diverzifikálása továbbra is kihívást jelent.

A GSP-kedvezményezett országokban jelen lévő uniós importőrök és ipar támogatják a fenntartható fejlődés menetrendjét és pozitív szerepet játszhatnak, különösen a munkaügyi reformok és a munkahelyi egészségvédelem és biztonság előmozdításában. Például **Pakisztán, Banglades, Mianmar/Burma és Srí Lanka** exportiparágai igyekeznek megfelelni a nemzetközi szabványoknak. Ez annak közvetlen eredménye, hogy az (európai) vevők ragaszkodnak a felelősségteljes ellátási láncokhoz, ami szélesebb körű hatást gyakorol az országokra.

A GSP+ kedvezményezettjei **előrelépést tettek az előírásban felsorolt 27 nemzetközi egyezmény hatékony végrehajtása terén. További kötelezettségvállalásokat is tettek**. Az összes GSP+ ország aláírta a **Párizsi Megállapodást**, bizonyos esetekben a GSP+ nyomonkövetési missziók kérésének eleget téve (**Fülöp-szigetek**). **Örményország** aláírta az ENSZ Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának a halálbüntetést ténylegesen megszüntető II. fakultatív jegyzőkönyvét, valamint a fogyatékossággal élő személyek jogairól szóló egyezményt.

A **gyermekmunkát** illetően a közelmúltbeli nyomonkövetési missziót követően **Mongólia** beleegyezett, hogy felmérést végez a gyermekmunkáról. Az egész országra kiterjedő gyermekmunka-felmérés zajlik **Pakisztánban**. **Srí Lankának** 16 %-ról 1 %-ra sikerült csökkenteni a gyermekmunkát az úttörőnek számító „gyermekmunkamentes övezetek" bevezetésével. Eközben **Bolívia** a nemzetközi minimumszabvány szerint 14 évre emelte a munkavégzés alsó korhatárát. A **Zöld-foki-szigetek** előrelépést tett a kiskorúak prostitúcióra és szexuális kizsákmányolásra való felhasználásának és elősegítésének bűncselekménnyé nyilvánítása terén. **Paraguay** nemzeti stratégiát fogadott el a gyermekmunka 2024-ig történő felszámolására.

A kedvezményezettek azt követően is fenntartják kötelezettségvállalásaikat, hogy kikerültek a GSP-ből. Paraguay például 2019-ben – miután kikerült a GSP-ből – fakultatív félidős jelentést adott ki az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának egyetemes időszakos felülvizsgálatában megfogalmazott ajánlások végrehajtásáról.

Bizonyos országok **már azt megelőzően kötelezettségvállalásokat tesznek, hogy jelentkeznének a GSP+-ba**: **Üzbegisztán** 2019. október 14-én jogszabályt fogadott el a Cartagena Jegyzőkönyvhöz való csatlakozásról, a GSP+-ba való jelentkezéshez vezető menetrendjének részeként.

Ugyanakkor **a GSP-követelményeknek való megfelelés továbbra is kihívást jelent**: csökken a civil társadalom tere, különösen **Pakisztánban és a Fülöp-szigeteken**.

Hangosabban követeik a halálbüntetést (annak végrehajtását), többek között **Srí Lankán, Mongóliában és a Fülöp-szigeteken**. A legtöbb kedvezményezett kihívásokkal néz szembe az **egyesülés szabadsága** terén.

Vizsgálat alatt állnak azok az országok, **amelyek nem hajlandók foglalkozni az aggodalomra okot adó kérdésekkel, és szerepet vállalni azok megoldásában**. Az EU fokozott kötelezettségvállalás útján elmélyítette a párbeszédet **Bangladessel, Kambodzsával és Mianmarral**, hogy konkrét intézkedéseket és fenntartható megoldásokat sürgessen az alapvető emberi és munkavállalói jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos súlyos hiányosságokat illetően.

Minden egyes országban más irányt követ az uniós szerepvállalás:

A **Bangladessel** folytatott együttműködés az ILO-egyezményeknek való megfelelésre összpontosít. A 2019. októberi európai uniós megfigyelő misszió során a bangladesi hatóságok beleegyeztek, hogy ütemezést tartalmazó menetrendet dolgoznak ki a munkavállalói jogok javítása céljából, különös tekintettel a bangladesi munkaügyi törvény és az exportra termelő feldolgozóipari övezetről szóló törvény ILO-egyezményekkel való összehangolására.

Mianmar/Burma tekintetében az emberi és munkavállalói jogokkal kapcsolatos aggályokat a 2018. októberi és 2019. februári magas szintű megfigyelő missziók során vitatták meg. Az eszmecsere folytatódott az első vezető tisztviselői szintű EU–Mianmar találkozón 2019. májusban, valamint az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjének társelnöklésével rendezett 2019. júniusi EU–Mianmar/Burma emberi jogi párbeszéd alkalmával.

Mivel nem születtek eredmények **Kambodzsában** az emberi és munkavállalói jogok terén, megindult a vámkedvezmények ideiglenes visszavonására irányuló eljárás.

3. A LEGUTÓBBI JELENTÉS ÓTA VÉGBEMENT FEJLEMÉNYEK

Az általános vámkedvezmény-rendszer **három előírásból** áll:

A **GSP általános előírása** keretében az EU **vámcsökkentést** biztosít az alacsony jövedelmű országokból vagy a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országokból származó termékek közül a tarifacsoportok mintegy 66 %-a számára, amennyiben ezek nem élveznek más uniós piacra jutási kedvezményeket.

A **fenntartható fejlődésre és a jó kormányzásra vonatkozó különleges ösztönző előírás (GSP+)** kedvezményezett országai számára az EU **eltörli** a vámokat alapvetően ugyanazon tarifacsoportok alá tartozó termékek vonatkozásában.

A fegyver kivételével mindent (EBA) előírás a fegyverek és lőszerek kivételével teljesen vámmentes és kontingensek nélküli piacra jutást biztosít az ENSZ által legkevésbé fejlettnek minősített országokból (a továbbiakban: LDC-országok) származó importált termékek számára. A kedvezményezettek nem veszítik el az EBA-státuszt, ha szabadkereskedelmi megállapodást kötnek az EU-val.

3.1. Jogszabályi változások

Az Európai Bizottság számos, a rendelethez kapcsolódó jogi aktust fogadott el:

- **Termékek átsorolása**: A 2019. február 12-i bizottsági rendelet számos termék tekintetében felfüggesztette a vámkedvezményeket a 2020–2022 közötti időszakra három kedvezményezett ország esetében: **India, Indonézia és Kenya**[v]**.**
- **Egyes országok törlése a GSP-kedvezményezettek listájáról:** Elvesztették a GSP-státuszt azok az országok, amelyeket három egymást követő évben a közepes jövedelmű gazdaságok felső sávjába soroltak: **Kamerun, Fidzsi, Grúzia, Irak, a Marshall-szigetek és Tonga**[vi] (2017. január 1.), valamint **Paraguay**[vii] (2019. január 1.);
- Számos ország azért veszítette el kedvezményezett státuszát, mert **preferenciális kereskedelmi megállapodásra** lépett az EU-val: **Elefántcsontpart, Ghána és Szváziföld** (2019. január 1.). **Grúzia** (2017. január 1.)[viii] és **Ukrajna** (2018. január 1.)[ix].

Néhány ország elveszítette EBA-kedvezményeit az LDC-státuszból való kiemelkedés miatt: **Szamoa** (2019. január 1.)[x] és **Egyenlítői-Guinea** (2021. január 1.)[xi] (mindegyik esetében 3 éves átmeneti időszak lép életbe a kikerülés dátumától számítva).

A GSP-rendelettel kapcsolatos egyéb jogi aktusok:

- A Bizottság végrehajtási rendelete (2019. január 16.)[xii] a **Kambodzsából és a Mianmarból** származó indica rizs behozatalára vonatkozó **védintézkedések** bevezetéséről;
- A Bizottság végrehajtási határozata (2019. február 11.) a **Kambodzsai Királyságnak nyújtott tarifális preferenciák ideiglenes visszavonására vonatkozó eljárás megindításáról**[xiii].

3.2. Várható módosítások

A Világbank által három egymást követő évben a közepes jövedelmű gazdaságok felső sávjába tartozónak minősített GSP-kedvezményezett országok elveszítik GSP-kedvezményezett státuszukat. Ennek megfelelően **Nauru, Szamoa és Tonga** 2021. január 1-jétől lekerül majd a kedvezményezett országok listájáról.

Más országokat 2018 (**Örményország**) és 2019 (**Srí Lanka**) óta minősítenek a közepes jövedelmű országok felső sávjába tartozónak. **Vietnám** az EU-val létrejött szabadkereskedelmi megállapodás hatálybalépése után két évvel fogja elveszíteni GSP-kedvezményezett státuszát. A gazdasági szereplők azonban továbbra is alkalmazhatják majd a GSP-vámokat, amennyiben azok kedvezőbbek.

Várhatóan időközben több LDC-ország is kikerül majd ebből a minősítésből. Ezek az országok hároméves átmeneti időszakot követően kerülnek majd le az EBA-kedvezményezett országok listájáról. Ezt követően a vonatkozó feltételek teljesítése esetén GSP+-státuszt igényelhetnek, vagy a GSP általános előírásának előnyeit élvezhetik. 2023-ban kikerül az LDC-országok közül **Bhután**; majd **São Tomé és Príncipe**; valamint a **Salamon-szigetek** következnek 2024-ben. **Tuvalu és Kiribati** kikerülési dátumát 2021-ben fogják megállapítani. **Banglades, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, Mianmar/Burma, Nepál és Kelet-Timor** esélyes arra, hogy ugyanabban az évben ajánlást fogalmazzanak meg a kikerülésükre.

A GSP általános előírását élvező két ország (**Tádzsikisztán és Üzbegisztán**) érdeklődésüket fejezték ki a GSP+-hoz való csatlakozás iránt.

3.3. A GSP-rendelet jövője

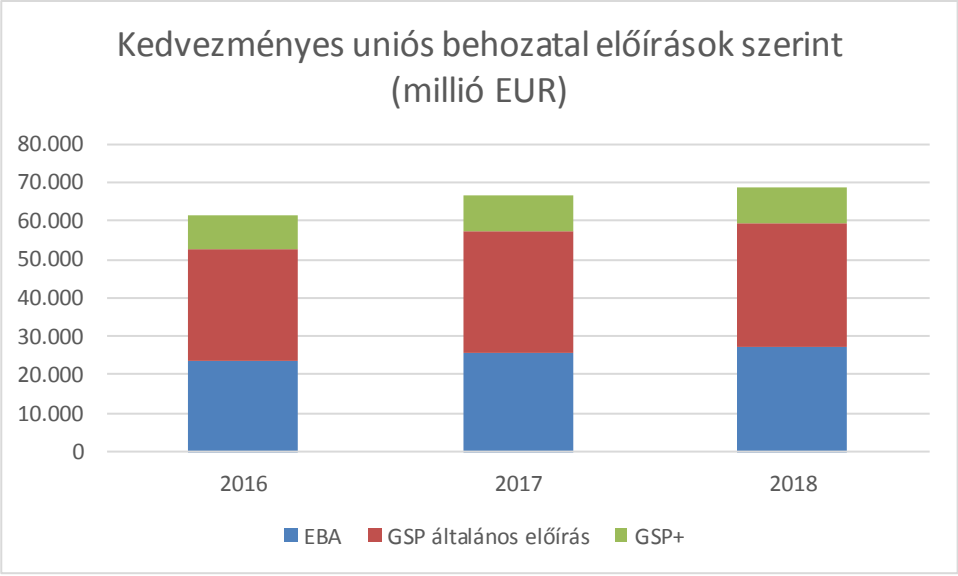
A jelenlegi GSP-rendelet 2023. december 31-én hatályát veszti. Annak érdekében, hogy a gazdasági szereplők és a kedvezményezettek felkészülhessenek az új rendeletre, a Bizottság megkezdte az új rendeletet előkészítő munkát. Az elképzelések szerint az új rendelet folytatja majd a kedvezményezett országok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődésének előmozdítását célzó eddigi politikát, ideértve a felelősségteljes kormányzás és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítását is, miközben az elsődleges cél továbbra is a szegénység felszámolása marad. Nyilvános konzultációra 2020 folyamán kerül majd sor.

Az Európai Parlament nem jogalkotási állásfoglalás fogadott el 2019. március 14-én a GSP-rendelet végrehajtásáról[xiv]. Az Európai Parlament elismeri a GSP-rendelet kedvező hatását és számos ajánlást tesz a jövőbeli GSP-rendelet előkészítése kapcsán. Az új rendeletnek különösen ösztönöznie kell a diverzifikációt, nagyobb hangsúlyt kell fektetnie a színvonalas környezetvédelmi minősítő rendszerekre és javítania kell a nyomon követést.

4. A GSP MŰKÖDIK: GAZDASÁGI HASZNOK A FEJLŐDŐ ORSZÁGOK SZÁMÁRA

A 2018–2019-es beszámolási időszakban a GSP-kedvezményezettek számának csökkenése ellenére az EU GSP-országokból származó importjának összértéke jelentősen nőtt: a 2016. évi 61,3 milliárd EUR-ról 2018-ra 68,9 milliárd EUR-ra. 32,3 milliárd EUR értékű import érkezett a GSP általános előírásából részesülő országokból, mintegy 9,5 milliárd EUR a GSP+ kedvezményezettjeitől és 27,1 milliárd EUR az EBA-országokból[xv].

1 ábra. Az EU-ba irányuló import értéke a három GSP-előírás alapján

A (nem preferenciális behozatalt is magában foglaló) **teljes uniós import** tekintetében a 2016–2018-as években a GSP-kedvezményezettektől származó behozatal 16,2 %-kal nőtt. Az EBA-országok Unióba irányuló kivitele 9,9 %-kal nőtt, a GSP+-kedvezményezetteké 13,4 %-kal, az általános GSP-előírás kedvezményezettjeié pedig 18,8 %-kal. A GSP-kedvezményezettek közül **India** részesedése a legnagyobb a (nem preferenciális behozatalt is magában foglaló) teljes importban – Indiát **Vietnám**, **Nigéria**, **Banglades** és **Indonézia** követi a sorban.

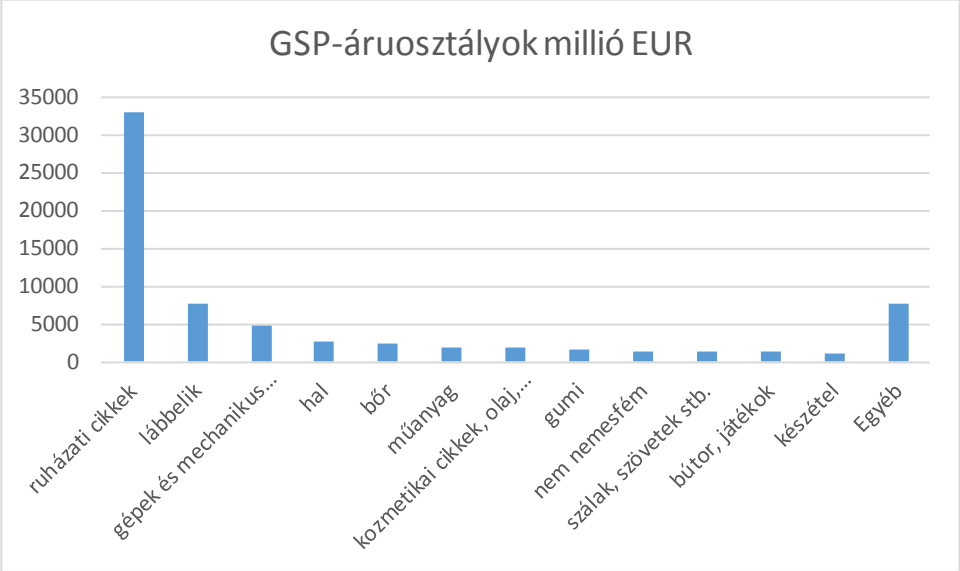
Ha csak a **preferenciális behozatalt** tekintjük, akkor **Banglades** vált az EU első számú GSP-partnerévé, de szorosan követi őt **India, Indonézia, Vietnám és Pakisztán**.

1. táblázat Az EU legnagyobb kedvezményezettektől származó GSP-behozatalának értéke (millió EUR) és százalékos részesedésük az összes behozatalból és a teljes uniós GSP-behozatalból 2018-ban

GSP-kedvezményezett ország	A GSP keretében bonyolított behozatal (millió EUR)	Az EU-ba irányuló teljes behozatal (millió EUR)	A GSP-import aránya az ország EU-ba irányuló teljes importjához viszonyítva	Az ország GSP-importjának aránya az EU-ba irányuló teljes GSP-importhoz viszonyítva	A behozatal százalékos aránya a teljes uniós importhoz viszonyítva
Banglades	16.776	17.401	96,4%	24,4%	0,96%
India	16.378	43.601	37,6%	23,8%	2,41%
Vietnám	8.994	37.531	24,0%	13,1%	2,07%
Indonézia	6.616	15.557	42,5%	9,6%	0,86%
Pakisztán	5.885	6.740	87,3%	8,5%	0,37%
Kambodzsa	4.987	5.255	94,9%	7,2%	0,29%
Myanmar	1.926	2.189	88,0%	2,8%	0,12%
Fülöp-szigetek	1.915	7.490	25,6%	2,8%	0,41%
Srí Lanka	1.365	2.755	49,5%	2,0%	0,15%
Mozambik	1.219	1.840	66,3%	1,8%	0,10%
Szenegál	367	543	67,6%	0,5%	0,03%
Mauritánia	353	523	67,4%	0,5%	0,03%
Malawi	260	301	86,6%	0,4%	0,02%
Tanzánia	256	473	54,2%	0,4%	0,03%
Etiópia	236	642	36,8%	0,3%	0,04%
Laosz	182	251	72,6%	0,3%	0,01%
Uganda	131	471	27,9%	0,2%	0,03%
Nigéria	115	18.715	0,6%	0,2%	1,03%

Áruosztály szerinti bontásban a GSP keretében megvalósult behozatal legnagyobb részét (a 33 milliárd EUR 47,9 %-a) továbbra is a **ruházati cikkek** teszik ki, melyeket a **lábbelik** (11 %), a **mechanikus berendezések** (7 %), a **haltermékek** (4 %), a **bőr** (3,7 %) és a **műanyagok** (2,7 %) követnek – lásd a 2. ábrát.

2. ábra Főbb áruosztályok az EU GSP-importjában 2018-ban

4.1. Félidős értékelés: a GSP hatékony

2018-ban a Bizottság a GSP-rendelet alkalmazásáról szóló jelentést nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak[xvi]. Ez a félidős értékelés azt mutatja, hogy az EU GSP-rendszere a következő eredményeket érte el: sikerült a kedvezményeket azokra az országokra összpontosítani, amelyeknek a legnagyobb szükségük van rájuk, és a rendszer hozzájárult a fenntartható fejlődéshez. Az EU GSP-jének hatékonysága nőtt a nyomonkövetési mechanizmus eredményeképpen, és ez az emberi és munkavállalói jogok javulásához vezetett. A textil- és ruhaipari ágazatban az EBA keretében megvalósuló preferenciális kivitel kedvező hatást gyakorolt a vállalkozásokra és a munkahelyteremtésre.

Néhány ajánlás és a félidős értékelés nyomon követése

- *A megnövelt átláthatóság tekintetében*: a Bizottság számos gyakorlati intézkedést mérlegel a GSP+ nyomon követésének javítása, a civil társadalom részvételének előmozdítása, valamint a vállalkozások és a civil társadalmi szervezetek, köztük a szociális partnerek tudatosságának növelése érdekében.
- *A GSP-rendelet védintézkedési rendelkezéseinek alkalmazása érdekében*: a GSP-rendeletben meghatározott vizsgálatot követően az EU 2019-ben védintézkedéseket vezetett be a Kambodzsából és Mianmarból származó indica rizs tekintetében.
- *Visszavonási eljárás megindítása érdekében, abban az esetben, ha a vonatkozó ellenőrző testületek súlyos és rendszeres jogsértésekről számolnak be*: 2019. február 11-én a Bizottság ideiglenes visszavonási eljárást indított a Kambodzsának nyújtott vámkedvezmények tekintetében.
- *A fejlődő partnerekkel folytatott együttműködés további erősítése érdekében, az LDC-országokba irányuló beruházások növelése érdekében is.*

5. A GSP HOZZÁJÁRUL A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSHEZ

A munkavállalói jogok és az emberi jogok tekintetében a félidős értékelés úgy találta, hogy a GSP+ hatékony volt ezek előmozdításában mind a GSP+ nyomonkövetési mechanizmusa, mind a társulási kilátások révén (a kérelmet benyújtott országok esetében). A GSP+-nak való megfelelés gyakoribb és jobb hatókörű nyomonkövetése növelte az EU által kiváltott hatást.

A 2018–2019. évi beszámolási időszakban az Európai Bizottság szolgálatai és az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) ellenőrző missziókat hajtott végre **Örményországban, Bolíviában, Kirgizisztánban, Mongóliában, Pakisztánban, a Fülöp-szigeteken, Srí Lankán, Kambodzsában, Bangladesben és Mianmarban**. A GSP által a munkahelyteremtésre gyakorolt hatás mellett – amellyel kapcsolatban a becslések Mianmarban 500 000, Bangladesben pedig 5 millió munkahelyet említenek – az EU szerepvállalása azt is eredményezte, hogy több figyelmet fordítottak a munkaügyi normákra, az emberi jogokra, és a GSP+ esetében a környezetvédelemre és a jó kormányzásra is.

A **gyermekek jogai terén** is történt előrelépés: **Mongóliában** elfogadták a gyermekjogok védelméről szóló jogszabályokat, és a kapcsolódó költségvetés is jelentősen nőtt. **Paraguay** erőfeszítéseket tett a gyermekek jogainak előmozdítása és védelme érdekében. **Srí Lankán** sikerült 1 %-ra leszorítani a gyermekmunkát. **Bolíviában** hozzáigazították a munkavállalás alsó korhatárát az ILO szabványaihoz. **Pakisztánban** a kormány beleegyezett a gyermekmunkára vonatkozó felmérések elkészítésébe. A **Zöld-foki-szigeteken** jelentős előrelépés történt a kiskorú gyermekek szexuális kizsákmányolásának bűncselekménnyé nyilvánítása terén.

Az emberi jogokkal kapcsolatos potenciális visszalépéseket kezelik. A **halálbüntetés** újbóli bevezetésére irányuló felhívások aggodalomra adnak okot. A legaggasztóbb eset a **fülöp-szigeteki**, ahol ismételten szavazást kezdeményeztek a halálbüntetésről szóló törvényről. Egy ilyen törvénytervezet ellentétes lenne a **Fülöp-szigetek** által a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának második fakultatív jegyzőkönyve keretében tett kötelezettségvállalásokkal. **Srí Lankán** aggodalomra adnak okot azok a nyilatkozatok, melyek szerint újra kivégzéseket fognak végrehajtani. Ennek ellenére az összkép nem teljesen borús: a közelmúlt egyik GSP+-missziója alkalmával például Srí Lanka kormánytisztviselői bizakodóak voltak a moratórium fennmaradását illetően.**Mongólia** saját értékelése megállapította, hogy a halálbüntetés újbóli bevezetése összeegyeztethetetlen lenne nemzetközi kötelezettségeivel. Ez az értékelés hozzájárult a halálbüntetés újbóli bevezetésére irányuló tervek ellensúlyozásához. Végezetül **Pakisztánban** jelenleg folyik a vita a halálbüntetéssel sújtható bűncselekmények számának csökkentéséről; máris jelentősen csökkent a kivégzések száma és megreformálták a kegyelmi kérelmekre vonatkozó eljárást.

Néhány országban **szűkül a civil társadalom tere**. **Pakisztánból** számos nemzetközi NGO-t kiutasítottak, ami hatással van az országban még mindig jelen lévő szervezetek szabadságaira. A véleménynyilvánítás szabadsága veszélyben van, a médiában is. **Bolíviában** az emberijog-védők és újságírók elleni szóbeli és fizikai erőszakról számoltak be, továbbá egyre több büntetőeljárást indítanak e személyek ellen. A **Fülöp-szigeteken** komoly aggodalomra ad okot az illegális kábítószerek elleni kampányhoz kapcsolódó halálesetek száma, valamint az összes haláleset hatékony, pártatlan és átlátható kivizsgálásának elmaradása. A civil társadalom tere is egyre szűkebb a **terrorizmus elleni háborúval** összefüggésben hozott intézkedések miatt. Ez a civil társadalom tagjai, az emberijog-védők, az őslakos népek, az újságírók és az ügyvédek

elleni erőszak fokozódásához vezetett. **Kambodzsában** az elmúlt három évben romlott a demokrácia, az emberi jogok tiszteletben tartása és a jogállamiság, többek között csökkent a politikai ellenzék, a média és a civil társadalom mozgástere.

Örményországban viszont jelentősen javult a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának helyzete a 2018. évi bársonyos forradalom során.

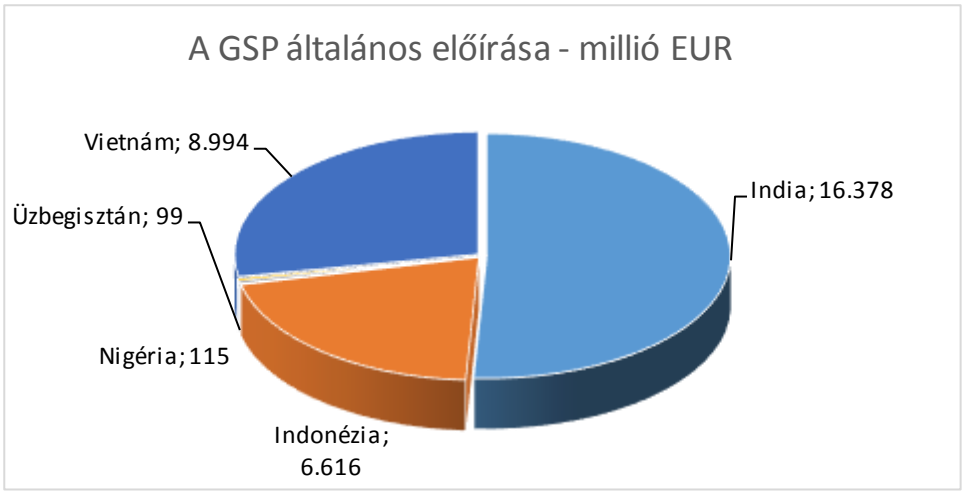
A **munkavállalói jogok** területén **Srí Lankán, Pakisztánban, Bangladesben és Mianmarban** továbbra is aggodalomra ad okot az **egyesülés szabadsága**. **Kirgizisztánban** a szakszervezeti törvény tervezetének elfogadása drasztikusan korlátozná a szakszervezetek függetlenségét. A **Fülöp-szigeteken** a Kongresszus elfogadta az állások biztonságáról szóló törvényt, hogy véget vessen a szerződéskötésekkel való visszaéléseknek, de az elnök ezt a közelmúltban megvétózta.

A környezet és az éghajlatváltozás tekintetében az országok javították a jelentéstételt (pl. a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló egyezmény tekintetében). Minden kedvezményezett aláírta a **Párizsi Megállapodást, valamint a Montreali Jegyzőkönyv kigali módosítását**. Ugyanakkor nagyobb hatást lehetne kiváltani, ha nagyobb figyelem összpontosulna a környezetvédelemre az ellenőrzés során. A Biológiai Sokféleség Egyezmény keretébe tartozó, a biológiai sokféleségre vonatkozó 2020 utáni globális keretrendszertől azt várják, hogy erőteljesebb célkitűzéseket és felülvizsgálati mechanizmusokat határoz majd meg az egyes országok által tett előrehaladás és végrehajtás vonatkozásában.

6. A GSP ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSA

A 2018–2019-es beszámolási időszakban **Ghána, Elefántcsontpart és Szváziföld** kikerült a GSP-rendszerből az EU-val kötött szabadkereskedelmi megállapodások miatt, egy ország (**Szamoa**) pedig csatlakozott az LDC-státuszból való kiemelkedés miatt, így a beszámolási időszak végére összesen 15 kedvezményezettje volt a GSP általános előírásának. Az alábbi ábra a GSP általános előírása keretében 2018-ban bonyolított kedvezményes behozatal[xvii] bontását mutatja.

3. ábra A GSP általános előírásának legnagyobb kedvezményezettjei 2018-ban (uniós behozatal millió EUR-ban)

Annak ellenére, hogy a GSP-behozatal enyhén csökkent (a 2016. évi 16,6 milliárd EUR-ról 16,4 milliárd EUR-ra 2018-ra), a GSP általános előírásának **legnagyobb kedvezményezettje továbbra is India** – az EU-ba irányuló összes GSP-behozatal 50,8 %-ával. Indiát **Vietnám** (27,9 %) és **Indonézia** (20,5 %) követi. Az első ötbe még **Nigéria** és **Üzbegisztán** került be, marginális arányokkal (0,4 %, illetve 0,3 %).

Termékek átsorolása

A termékek átsorolása azt jelenti, hogy konkrét áruosztályok tekintetében megszűnnek a GSP-kedvezményezettek számára biztosított preferenciák, mivel az érintett termékek behozatala már nem igényel uniós kedvezményeket. Az átsorolás a GSP általános előírását érinti. Az új átsorolások a 2020. január 1.–2022. december 31-ig tartó időszakban alkalmazandók.

2. táblázat Termékátsorolások a 2017–2019-es, valamint a 2020–2022-es időszakban

GSP-kedvezményezett ország	2019. december 31-ig átsorolt GSP-áruosztály	2020. január 1-jétől átsorolt GSP-áruosztály	Árumegnevezés
India	S-5		Ásványi termékek
	S-6a	S-6a	Szervetlen és szerves vegyi anyagok
	S-11a	S-11a	Textiltermékek
	S-14	S-14	Gyöngyök és nemesfémek
	S-15a	S-15a	Vas, acél, valamint vas- és acéláruk
	S-15b	S-15b	Nem nemesfémek (kivéve vas és acél) és ezekből készült áruk (kivéve vasból és acélból készült áruk)
		S-17a	Vasúti mozdonyok vagy villamos-motorkocsik, vasúti járművek
	S-17b	S-17b	Gépjárművek, kerékpárok, légi járművek, űrhajók, hajók és csónakok
Indonézia	S-1a	S-1a	Élő állatok és állati termékek, a halakat kivéve
	S-3	S-3	Állati vagy növényi olajok, zsírok és viaszok
		S-5	Ásványi termékek
		S-9a	Fa és faipari termékek; faszén
Kenya	S-2a	S-2a	Élő növények és virágkertészeti termékek
Ukrajna	S-17a		Vasúti és villamosvasúti járművek és termékek
	S-3		Állati vagy növényi olajok, zsírok és viaszok

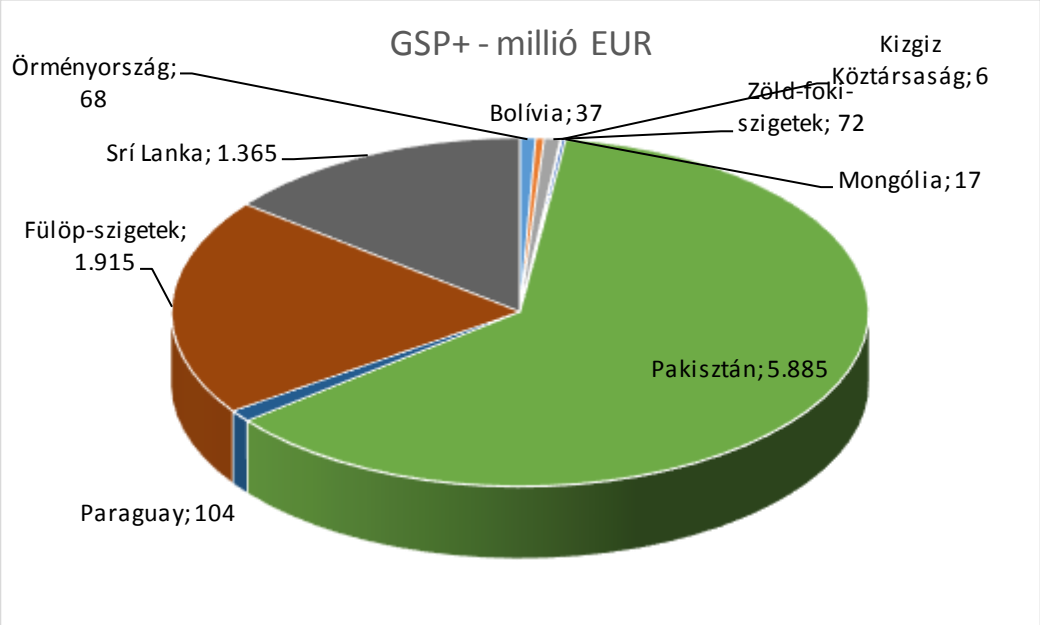
7. A GSP+ ELŐÍRÁS

A GSP+ előírás az EU egyik elsődleges eszköze a kiszolgáltatott fejlődő országok fenntartható fejlődésének előmozdítására. A kedvezményezett országoknak két további kritériumcsoportnak kell megfelelniük: i. sebezhetőség (amely az importrészesedésből és

a gazdasági diverzifikációból tevődik össze) és ii. fenntartható fejlődés. Az utóbbi tekintetében 27 alapvető emberi jogi, munkavállalói jogi, környezetvédelmi és jó kormányzásról szóló nemzetközi egyezményt kell megerősítenie az országoknak. Ezenfelül az érintett országok nem fogalmazhatnak meg olyan fenntartásokat, amelyeket tiltanak ezek az egyezmények; továbbá az említett egyezmények nyomonkövetési szerveinek legfrissebb következtetései nem tartalmazhatnak olyan megállapítást, mely szerint komoly probléma lenne az egyezmények hatékony végrehajtásával. A 2018–2019-es beszámolási időszakban 9 GSP+-kedvezményezett volt: **Örményország, Bolívia, Zöld-foki-szigetek, Kirgizisztán, Mongólia, Pakisztán, Paraguay, Fülöp-szigetek és Srí Lanka.**

Paraguay 2019. január 1-je óta nem részesült GSP+ kedvezményben, mivel három egymást követő évben a közepes jövedelmű országok felső sávjába tartozó országnak minősítették. A 4. ábra a GSP+-országokból származó 2018. évi kedvezményes behozatal értékét mutatja. A behozatal legnagyobb része **Pakisztánból** származott, mely ország az EU-ba irányuló összes GSP+-behozatal 62,2 %-át szállította (2018-ban 74 %-ot).

4. ábra A GSP+ előírás legnagyobb kedvezményezettjei 2018-ban (az EU-ba irányuló import millió EUR-ban)

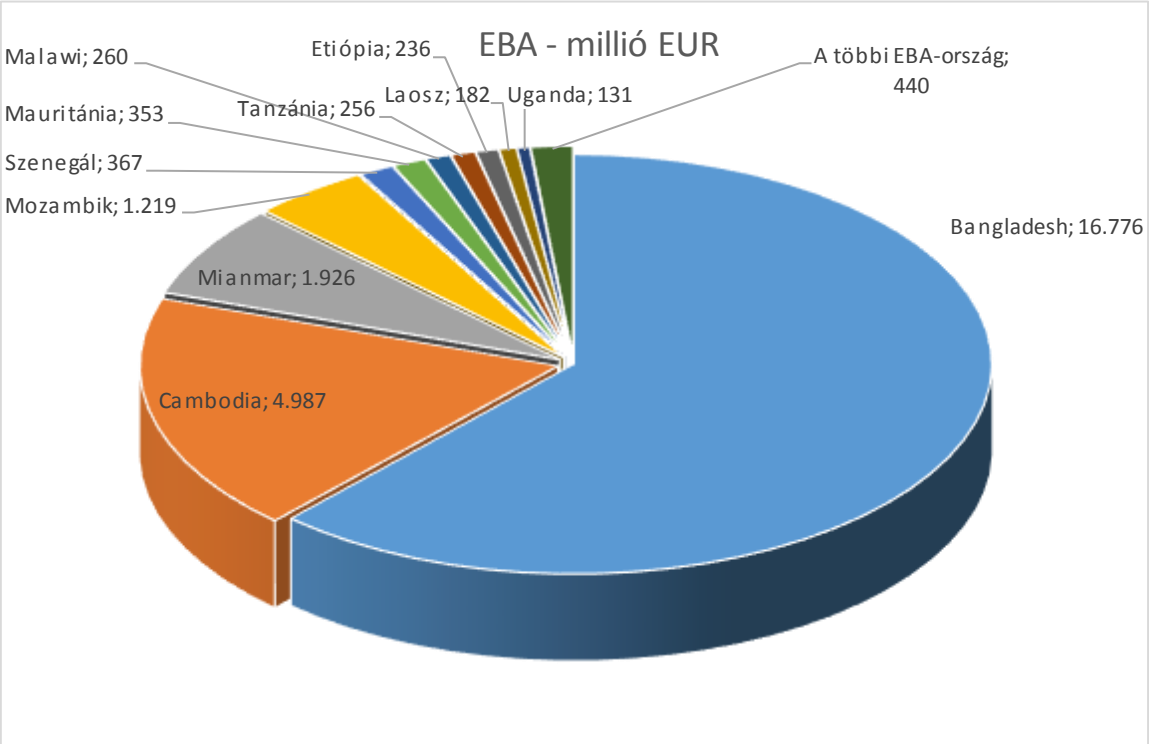

8. A FEGYVER KIVÉTELÉVEL MINDENT (EBA) ELŐÍRÁS

Az EBA egy olyan kiemelt uniós kereskedelmi eszköz, melyet a világ legszegényebb és leggyengébb országai, vagyis az LDC-országok megsegítésére alakítottak ki. 2019-ben egy ország (Szamoa) került ki az előírásból, mivel 2014-ben kiemelkedett az LDC-státuszból, így összesen 48 kedvezményezettje van az előírásnak.

Az 5. ábra az EBA-kedvezményezettektől származó és az EU-ba irányuló 2018. évi kedvezményes behozatal érték szerinti és százalékos megoszlását szemlélteti. Az EBA keretében bonyolított behozatal legnagyobb része **Bangladesből** (61,8 %) érkezett, majd **Kambodzsa** (18,4 %) és **Mianmar/Burma** (7,1 %) következik a sorban. Az összes GSP-kedvezményezettet tekintve **Banglades 2018-ban megelőzte Indiát** (16,8 milliárd EUR kedvezményes behozatallal, India 16,4 milliárd EUR behozatalával szemben).

5. ábra A fegyver kivételével mindent előírás legnagyobb kedvezményezettje 2018-ban (uniós behozatal millió EUR-ban)

9. PARTNERSÉG

A GSP több egyszerű kereskedelmi eszköznél: a nemzetközi egyezmények hatékony végrehajtásáról az EU-val folytatott párbeszéd az érintett országok hosszabb távú fenntartható fejlődését támogatja.

Az EU finanszírozást is nyújt a partnereknek, hogy segítse az egyezmények végrehajtását és a kedvezmények jobb kihasználását:

Mongóliában sikerült olyan termékeket azonosítani, amelyek a GSP+ előírás alkalmazásával forgalmazhatók az EU-ban. Az uniós költségvetés-támogatás – a kormány kérésére – a gyermekmunkára vonatkozó felmérést is magában foglalt. **Srí Lankán** az EU segített a nemzeti exportstratégia kialakításában. A **Kirgiz Köztársaságban** az EU technikai segítségnyújtása segített az uniós előírásokkal, eljárásokkal és üzleti modellekkel kapcsolatos ismeretek növelésében, és ezáltal javult a kedvezmények kihasználásának aránya. **Örményországban** a regionális civil társadalmi szervezeteknek nyújtott támogatás hozzájárult ahhoz, hogy tényeken alapuló alternatív jelentések készüljenek az ENSZ jelentéseihez. A **Zöld-foki-szigeteken** az EU támogatást nyújtott a háztartási alkalmazottak első szövetségének. **Bolíviában** az EU támogatást nyújtott egy olyan központ kialakításához, amely online pro bono jogi tanácsadást nyújt a politikai erőszak eseteiben. **Pakisztánban** az EU a mezőgazdaságban dolgozó punjabi nők társadalmi-gazdasági jogainak megerősítésére törekvő projektet támogatott; A

„SMART **Mianmar”** projekt a ruházati cikkek fenntartható fogyasztását és előállítását kívánja előmozdítani. A „kereskedelemmel a tisztességes munkáért” projekten keresztül az EU együttműködik az ILO-val azon, hogy javuljon az alapvető ILO-egyezmények alkalmazása **Bangladesben**.

10. KÖVETKEZTETÉS

Az EU egyoldalú kereskedelmi preferenciái segítik az országokat abban, hogy a kereskedelem segítségével, érték alapú gazdaságok kialakítása útján úrrá legyenek a szegénységen: az uniós behozatal több mint 10 %-a GSP-kedvezményezett országokból származik (beleértve a nem preferenciális behozatalt is). Az Unióba irányuló export megkönnyítésével a GSP beruházásokat vonz, és támogatja a globális értékláncokba való integrációt. Mindez munkahelyeket és jövedelmet teremt.

A GSP ösztönzőleg hat a kedvezményezett országokban történő beruházásokra. Bár a kedvezményes import aránya korlátozott a teljes uniós importhoz képest – 2018-ban 3,8 % –, mégis arra ösztönözte a vállalatokat és a kormányokat, hogy az üzletet kapcsolják össze a fenntartható fejlődéssel. A jó kormányzás és az emberi jogok előmozdítása kiszámíthatóbb üzleti környezetet biztosít. A ruházati ágazatban az uniós vevők olyan új üzleti modelleket vezetnek be, amelyek magas(abb) szintű környezetvédelmi és munkaügyi normákat képviselnek. Ezek a nemzetközi értékek versenyképesebbé teszik a vállalkozásokat.

A GSP releváns kell, hogy maradjon a fejlődés szempontjából. A kereskedelmi megállapodások miatt a kedvezmények egyre kevésbé relevánsak. A többi szakpolitikával való összhang biztosítása még fontosabbá vált annak érdekében, hogy a kedvezményezettek kihasználhassák a GSP előnyeit. Idetartozik a gazdaságok diverzifikálásának támogatása; új beruházók vonzása; a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése és a tudatosság növelése.

A GSP-nek erős partnerségekre van szüksége: az EU továbbra is szorosan együttműködik a kedvezményezettekkel és az érintett felekkel. Ezek a partnerek – köztük az Európai Parlament és az európai uniós tagállamok – elengedhetetlenek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend előbbre viteléhez. Az EU ipara a magas szintű szabványok élvonalában van a munkaügyi normák, a termelési folyamatok és a környezetvédelem tekintetében, és saját üzleti terveik alapján képes támogatni az országok fenntartható fejlődését.

Az uniós piachoz való hozzáférés révén segítjük a fejlődő országoknak a gazdasági növekedés, a szegénység csökkentése, a jó kormányzás és a fenntartható fejlődés megvalósítására irányuló erőfeszítéseit.

I. MELLÉKLET KEDVEZMÉNYEZETTEK

1. táblázat A GSP általános előírása

	A GSP általános előírásának kedvezményezettjei a 2018–2019-es beszámolási időszakban	Változások a kedvezményezett státuszban 2018–2019-ben és azt követően
1.	Cook-szigetek	
2.	Elefántcsontpart	2019. január 1-jén kikerült a kedvezményezettek közül
3.	Ghána	2019. január 1-jén kikerült a kedvezményezettek közül
4.	India	
5.	Indonézia	
6.	Kenya	
7.	Mikronézia (-i Szövetségi Államok)	
8.	Nauru	
9.	Nigéria	
10.	Niue	
11.	Kongói Köztársaság	
12.	Szamoa	2019. január 1-jén került a kedvezményezettek közé, miután megszűnt az EBA-kedvezményezett státusza
13.	Szváziföld	2019. január 1-jén kikerült a kedvezményezettek közül
14.	Szíria	
15.	Tádzsikisztán	
16.	Tonga	
17.	Üzbegisztán	
18.	Vietnám	Az EU-val létrejött szabadkereskedelmi megállapodás hatályba lépése után két évvel megszűnik majd a kedvezményezett státusza

2. táblázat A GSP+ előírás

	GSP+-kedvezményezettek a 2018–2019-es beszámolási időszakban	A GSP+-kedvezményezetti státuszok változásai 2018–2019. folyamán és azt követően
1.	Örményország	2022. január 1-ig kikerülhet a kedvezményezettek közül*
2.	Bolívia	
3.	Zöld-foki-szigetek	
4.	Kirgizisztán	
5.	Mongólia	
6.	Pakisztán	
7.	Paraguay	2019. január 1-jén kikerült a kedvezményezettek közül
8.	Fülöp-szigetek	
9.	Srí Lanka	2023. január 1-ig kikerülhet a kedvezményezettek közül*

*A Világbank által a közepes jövedelmű országok felső sávjába való besorolástól függően.

3. táblázat A fegyver kivételével mindent (EBA) előírás

EBA-kedvezményezettek a 2018–2019-es beszámolási időszakban			
1	Afganisztán	26	Mali
2	Angola	27	Mauritánia
3	Banglades	28	Malawi
4	Bhután	29	Mianmar/Burma
5	Burkina Faso	30	Mozambik
6	Burundi	31	Nepál
7	Benin	32	Niger
8	Kambodzsa	33	Ruanda
9	Csád	34	Szamoa **(2019. január 1-jén kikerült a kedvezményezettek közül)**
10	Kongói Demokratikus Köztársaság	35	Sierra Leone
11	Közép-afrikai Köztársaság	36	Szenegál
12	Comore-szigetek	37	Salamon-szigetek
13	Dzsibuti	38	Szomália
14	Eritrea	39	Dél-Szudán
15	Etiópia	40	Szudán
16	Gambia	41	São Tomé és Príncipe
17	Guinea	42	Tanzánia
18	Egyenlítői-Guinea	43	Kelet-Timor
19	Bissau-Guinea	44	Togo
20	Haiti	45	Tuvalu
21	Kiribati	46	Uganda
22	Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság	47	Vanuatu
23	Libéria	48	Jemen
24	Lesotho	49	Zambia
25	Madagaszkár		

II. MELLÉKLET – STATISZTIKAI INFORMÁCIÓK

1. táblázat A kedvezményes behozatal értéke az összes GSP-országra nézve (ezer EUR)*

Forrás : COMEXT - TARIC - ISDB			2016				2017				2018			
GSP előírás	Harmadik ország	Áru-osztály	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)
Teljes GSP	Minden harm	Minden áruos	157.968.285	77.772.810	61.304.975	78,8	171.015.879	81.859.271	66.500.268	81,2	183.561.869	84.197.170	68.867.982	81,8
GSP EBA	Minden harm	Minden áruos	36.231.581	25.629.460	23.542.234	91,9	36.322.070	27.282.563	25.470.092	93,4	39.815.338	29.042.288	27.135.733	93,4
GSP ált.	Minden harm	Minden áruos	104.700.491	41.659.377	29.168.901	70,0	115.944.571	43.256.512	31.682.039	73,2	124.430.850	43.762.080	32.264.222	73,7
GSP+	Minden harm	Minden áruos	17.036.213	10.483.974	8.593.840	82,0	18.749.238	11.320.197	9.348.137	82,6	19.315.681	11.392.802	9.468.028	83,1

2. táblázat A kedvezményes behozatal értéke a GSP általános előírásában részt vevő országokra nézve (ezer EUR)*

Forrás : COMEXT - TARIC - ISDB			2016				2017				2018			
GSP előírás	Harmadik ország	Áru-osztály	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)
GSP ált.	Kongó	Minden áruos	1.048.684	34.084	14.350	42,1	1.001.210	20.113	13.739	68,3	847.801	40.989	32.744	79,9
GSP ált.	Cook-szigetek	Minden áruos	8.659	246	31	12,7	7.721	54	3	6,3	12.118	29		
GSP ált.	Ghána	Minden áruos	2.287.682	683.385	868	0,1	1.791.855	742.412	5.677	0,8	2.591.628	766.996	1.256	0,2
GSP ált.	India	Minden áruos	37.687.522	18.889.804	16.638.803	88,1	42.011.292	18.521.203	16.055.203	86,7	43.601.093	18.765.680	16.377.580	87,3
GSP ált.	Indonézia	Minden áruos	14.029.260	7.314.440	5.166.233	70,6	15.508.752	8.054.954	6.372.484	79,1	15.557.258	8.173.754	6.616.400	80,9
GSP ált.	Elefántcsontpart	Minden áruos	4.535.782	1.294.557	2.070	0,2	4.352.843	1.294.499	1.540	0,1	3.987.626	1.166.178	467	0,0
GSP ált.	Kenya	Minden áruos	1.268.546	870.131	16.288	1,9	1.227.254	392.672	3.373	0,9	1.264.239	419.889	2.648	0,6
GSP ált.	Mikronézia	Minden áruos	450	442	112	25,4	144	142	81	57,5	122	112	62	55,0
GSP ált.	Nauru	Minden áruos	95	53			68	43			274	14		
GSP ált.	Nigéria	Minden áruos	10.844.785	157.780	101.974	64,6	13.207.881	164.081	107.070	65,3	18.715.007	147.040	114.661	78,0
GSP ált.	Niue	Minden áruos	267	181			231	21			346	22		
GSP ált.	Szváziföld	Minden áruos	121.534	21.049	56	0,3	84.692	15.358			63.303	19.269	29	0,2
GSP ált.	Szíria	Minden áruos	49.489	20.230	8.911	44,1	52.984	23.482	10.448	44,5	57.873	23.931	12.040	50,3
GSP ált.	Tádzsikisztán	Minden áruos	81.968	12.916	11.822	91,5	42.857	17.412	15.527	89,2	46.884	15.383	14.083	91,5
GSP ált.	Tonga	Minden áruos	863	125	35	28,2	312	106	56	52,4	1.403	1.019	97	9,5
GSP ált.	Üzbegisztán	Minden áruos	117.189	86.289	75.689	87,7	176.378	134.804	121.308	90,0	152.522	112.334	98.606	87,8
GSP ált.	Vietnám	Minden áruos	32.617.715	12.273.664	7.131.655	58,1	36.478.097	13.875.158	8.975.529	64,7	37.531.353	14.109.440	8.993.548	63,7

* A teljes behozatal minden importot magában foglal, ideértve azokat a termékeket is, amelyeknél automatikusan jár a legnagyobb kedvezmény elve (MFN) szerinti nulla százalékos vámtétel. Az „EBA-jogosult behozatal” kizárólag azokat az EBA-előírás alá tartozó termékeket jelenti, amelyekre egyébként nem vonatkozik a legnagyobb kedvezményes nulla százalékos vámtétel.

3. táblázat A kedvezményes behozatal értéke EBA-országonként (ezer EUR)*

Forrás : COMEXT - TARIC - ISDB			2016				2017				2018			
GSP előírás	Harmadik ország	Áru-osztály	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	GSP-támogatható	felhasznált GSP	GSP felhasználási arány (%)
GSP EBA	Minden harm	Minden áruos	36.231.581	25.629.460	23.542.234	91,9	36.322.070	27.282.563	25.470.092	93,4	39.815.338	29.042.288	27.135.733	93,4
GSP EBA	Afganisztán	Minden áruos	18.886	5.632	2.846	50,5	21.365	7.112	3.792	53,3	25.966	11.958	6.962	58,2
GSP EBA	Angola	Minden áruos	4.156.543	69.808	30.828	44,2	2.273.906	55.874	28.024	50,2	3.628.254	47.610	32.460	68,2
GSP EBA	Banglades	Minden áruos	16.384.267	16.321.080	15.617.510	95,7	16.744.627	16.676.909	16.145.456	96,8	17.400.928	17.327.005	16.776.310	96,8
GSP EBA	Benin	Minden áruos	39.218	5.115	4.817	94,2	18.048	3.132	2.830	90,4	17.034	4.128	3.454	83,7
GSP EBA	Bhután	Minden áruos	2.604	2.139	1.884	88,1	13.218	13.121	12.954	98,7	26.226	25.475	24.972	98,0
GSP EBA	Burkina Faso	Minden áruos	109.149	10.928	9.912	90,7	165.781	16.468	15.422	93,6	189.383	19.177	17.953	93,6
GSP EBA	Burundi	Minden áruos	31.925	292	260	89,3	24.881	186	86	46,5	24.477	226	139	61,6
GSP EBA	Kambodzsa	Minden áruos	4.595.590	4.529.091	4.179.306	92,3	4.957.827	4.922.461	4.711.554	95,7	5.254.668	5.214.970	4.987.305	95,6
GSP EBA	Közép-afrika	Minden áruos	16.556	748	6	0,9	12.258	385	363	94,2	13.335	358		
GSP EBA	Csád	Minden áruos	114.667	978			200.324	229			344.373	1.047	0	0,0
GSP EBA	Comore-szig	Minden áruos	15.515	7.505	7.168	95,5	19.463	9.603	8.974	93,5	26.128	8.848	5.861	66,2
GSP EBA	Kongói Demo	Minden áruos	738.795	6.001	3.595	59,9	747.666	8.701	7.030	80,8	693.937	34.773	33.419	96,1
GSP EBA	Dzsibouti	Minden áruos	23.097	5.402	156	2,9	17.952	8.793	266	3,0	12.918	5.300	194	3,7
GSP EBA	Egyenlítői-Gu	Minden áruos	1.237.741	22.795	19.052	83,6	1.046.548	13.428	11.680	87,0	1.263.790	7.028	1.900	27,0
GSP EBA	Eritrea	Minden áruos	13.248	2.171	2.031	93,6	19.991	2.057	1.995	97,0	2.290	2.121	1.969	92,8
GSP EBA	Etiópia	Minden áruos	712.168	400.421	245.789	61,4	651.593	248.859	228.748	91,9	641.581	245.054	236.088	96,3
GSP EBA	Gambia	Minden áruos	14.039	10.512	9.933	94,5	11.847	6.660	6.475	97,2	17.864	11.640	9.859	84,7
GSP EBA	Guinea	Minden áruos	522.866	2.664	811	30,5	442.790	3.062	1.447	47,3	507.006	1.843	1.022	55,4
GSP EBA	Bissau-Guine	Minden áruos	1.602	404			3.199	30			3.491	401	198	49,4
GSP EBA	Haiti	Minden áruos	39.484	15.996	13.823	86,4	47.254	22.831	19.873	87,0	51.642	17.920	15.201	84,8
GSP EBA	Kiribati	Minden áruos	152	97			300	211	140	66,4	298	178	158	88,6
GSP EBA	Laosz	Minden áruos	235.140	177.175	170.097	96,0	273.718	190.102	179.627	94,5	250.958	196.320	182.257	92,8
GSP EBA	Lesotho	Minden áruos	207.516	2.875	2.047	71,2	270.789	5.617	1.253	22,3	352.205	5.862	1.586	27,1
GSP EBA	Libéria	Minden áruos	272.913	4.301	379	8,8	534.157	1.219	49	4,0	341.751	542	5	0,9
GSP EBA	Madagaszká	Minden áruos	935.078	702.377	9.859	1,4	1.114.120	843.318	22.715	2,7	1.166.604	900.121	20.387	2,3
GSP EBA	Malawi	Minden áruos	267.919	215.082	214.029	99,5	364.680	306.073	304.207	99,4	300.737	263.068	260.300	98,9
GSP EBA	Mali	Minden áruos	36.626	5.706	4.773	83,6	27.209	4.658	3.618	77,7	41.228	4.564	1.255	27,5
GSP EBA	Mauritánia	Minden áruos	428.459	224.239	217.879	97,2	497.476	316.171	312.154	98,7	523.375	358.765	352.581	98,3
GSP EBA	Mozambik	Minden áruos	1.301.694	970.575	964.758	99,4	1.636.345	1.133.619	1.114.523	98,3	1.839.684	1.240.216	1.219.492	98,3
GSP EBA	Mianmar	Minden áruos	974.013	878.013	828.360	94,3	1.507.975	1.398.240	1.316.449	94,2	2.188.738	2.016.300	1.926.416	95,5
GSP EBA	Nepál	Minden áruos	94.312	83.435	77.175	92,5	93.138	82.461	74.986	90,9	90.223	78.759	71.368	90,6
GSP EBA	Niger	Minden áruos	116.024	3.692	3.080	83,4	83.907	3.913	3.504	89,5	7.529	4.011	3.188	79,5
GSP EBA	Ruanda	Minden áruos	51.349	1.991	947	47,6	56.158	6.511	5.575	85,6	64.459	10.550	10.061	95,4
GSP EBA	Szamoa	Minden áruos	1.882	1.475	293	19,9	5.524	4.051	117	2,9	2.553	669	446	66,6
GSP EBA	São Tomé és	Minden áruos	10.241	183	98	53,5	7.835	151	91	60,5	5.380	744	533	71,7
GSP EBA	Szenegál	Minden áruos	416.579	266.230	255.426	95,9	441.511	337.757	324.888	96,2	542.620	381.831	366.717	96,0
GSP EBA	Sierra Leone	Minden áruos	222.938	1.645	533	32,4	246.881	3.188	2.342	73,4	230.772	4.071	647	15,9
GSP EBA	Salamon-szi	Minden áruos	53.495	52.945	52.848	99,8	65.781	65.414	65.389	100,0	69.634	68.986	68.804	99,7
GSP EBA	Szomália	Minden áruos	13.047	568	15	2,7	18.119	106			23.935	750	609	81,1
GSP EBA	Dél-Szudán	Minden áruos	303	104	70	67,6	234	74	5	6,7	93	35		
GSP EBA	Szudán	Minden áruos	182.863	23.460	22.751	97,0	171.714	43.275	41.417	95,7	150.264	11.762	10.689	90,9
GSP EBA	Tanzánia	Minden áruos	620.797	324.271	317.666	98,0	504.007	276.635	268.100	96,9	473.345	263.768	256.364	97,2
GSP EBA	Kelet-Timor	Minden áruos	5.369	71			12.880	6.598			9.808	5.181		
GSP EBA	Togo	Minden áruos	102.775	33.290	24.138	72,5	76.888	20.349	18.669	91,7	78.778	23.650	22.288	94,2
GSP EBA	Tuvalu	Minden áruos	51	28			155	42			294	34		
GSP EBA	Uganda	Minden áruos	444.563	150.535	148.273	98,5	511.912	144.142	141.158	97,9	470.893	134.028	131.480	98,1
GSP EBA	Vanuatu	Minden áruos	3.334	1.475	370	25,1	987	332	180	54,2	1.020	110	22	20,4
GSP EBA	Jemen	Minden áruos	18.692	6.285	4.574	72,8	31.930	17.315	16.012	92,5	39.584	28.791	26.070	90,5
GSP EBA	Zambia	Minden áruos	425.496	77.656	72.067	92,8	325.205	51.121	45.955	89,9	403.284	51.739	46.744	90,3

4. táblázat A kedvezményes behozatal értéke GSP+-országonként (ezer EUR)*

Forrás : COMEXT - TARIC - ISDB			2016				2017				2018			
GSP előírás	Harmadik ország	Áru-osztály	Behozatal ('000 EUR) Összesen	Behozatal ('000 EUR) GSP-támogatható	Behozatal ('000 EUR) felhasznált GSP	GSP felhasz-nálási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	Behozatal ('000 EUR) GSP-támogatható	Behozatal ('000 EUR) felhasznált GSP	GSP felhasz-nálási arány (%)	Behozatal ('000 EUR) Összesen	Behozatal ('000 EUR) GSP-támogatható	Behozatal ('000 EUR) felhasznált GSP	GSP felhasz-nálási arány (%)
GSP+	Minden harm	Minden áruos	17.036.213	10.483.974	8.593.840	82,0	18.749.238	11.320.197	9.348.137	82,6	19.315.681	11.392.802	9.468.028	83,1
GSP+	Örményorsz	Minden áruos	310.033	116.430	107.772	92,6	351.132	135.485	130.319	96,2	207.913	74.868	68.162	91,0
GSP+	Bolívia	Minden áruos	529.756	58.741	55.233	94,0	474.410	58.523	54.344	92,9	592.673	40.672	36.853	90,6
GSP+	Zöld-foki-szi	Minden áruos	70.614	68.097	65.886	96,8	72.266	46.474	38.426	82,7	90.454	75.364	71.567	95,0
GSP+	Kirgiz Köztár	Minden áruos	72.289	6.089	3.244	53,3	164.933	7.978	4.795	60,1	631.176	10.070	6.112	60,7
GSP+	Mongólia	Minden áruos	64.167	18.139	15.264	84,1	69.579	19.509	16.795	86,1	72.587	17.942	16.522	92,1
GSP+	Pakisztán	Minden áruos	6.205.712	5.783.301	5.522.688	95,5	6.592.810	6.114.571	5.877.716	96,1	6.739.519	6.097.752	5.885.055	96,5
GSP+	Paraguay	Minden áruos	1.074.459	41.718	36.558	87,6	1.147.669	53.960	47.532	88,1	735.556	110.178	104.408	94,8
GSP+	Fülöp-szigete	Minden áruos	6.306.721	2.361.822	1.681.542	71,2	7.241.862	2.620.112	1.937.602	74,0	7.490.408	2.618.057	1.914.773	73,1
GSP+	Srí Lanka	Minden áruos	2.402.460	2.029.637	1.105.654	54,5	2.634.576	2.263.585	1.240.607	54,8	2.755.395	2.347.900	1.364.575	58,1

[i] Az Európai Parlament és a Tanács 978/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az általános tarifális preferenciák rendszerének alkalmazásáról és a 732/2008/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 303., 2012.10.31.).

[ii] A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 978/2012/EU rendelet alkalmazásáról {SWD(2018) 430 final}, COM(2018) 665 final, Brüsszel, 2018.10.4.

[iii] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11541

[iv] Lásd a „Legkevésbé fejlett országok exportérdekű termékeinek és szolgáltatásainak piacra jutása” című dokumentumot. A WTO titkárságának feljegyzése, WT/COMTD/LDC/W/66, 2018. október 2.

[v] A Bizottság (EU) 2019/249 végrehajtási rendelete (2019. február 12.)(HL L 42., 2019.2.13.).

[vi] A Bizottság (EU) 2015/1979 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. augusztus 28.) (HL L 289., 2015.11.5.).

[vii] A Bizottság (EU) 2018/148 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. szeptember 27.)(HL L 26., 2018.1.31.).

[viii] A Bizottság (EU) 2015/1979 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. augusztus 28.) (HL L 289., 2015.11.5.).

[ix] A Bizottság (EU) 2017/217 felhatalmazáson alapuló rendelete (2016. december 5.) (HL L 34., 2017.2.9.).

[x] A Bizottság (EU) 2015/1979 felhatalmazáson alapuló rendelete (2015. augusztus 28.) (HL L 289., 2015.11.5.).

[xi] A Bizottság (EU) 2018/148 felhatalmazáson alapuló rendelete (2017. szeptember 27.) (HL L 26., 2018.1.31.).

[xii] A Bizottság (EU) 2019/67 végrehajtási rendelete (2019. január 16.)(HL L 15., 2019.1.17.).

[xiii] A Bizottság végrehajtási határozata (2019. február 11.) a Kambodzsai Királyságnak nyújtott tarifális preferenciáknak a 978/2012/EU rendelet 19. cikke szerinti ideiglenes visszavonására vonatkozó eljárás megindításáról (HL C 55., 2019.2.12.).

[xiv] Az Európai Parlament állásfoglalása (2019. március 14.) a 978/2012/EU GSP-rendelet végrehajtásáról (2018/2107 (INI)).

[xv] A GSP-rendelet 35. cikke határozza meg e jelentés statisztikaiadat-alapját. Az adatokat a COMEXT-adatbázisból 2019 szeptemberében kinyert adatok alapján (az Extrastat-jogszabály rendelkezései szerint (471/2009/EK rendelet)), továbbá az Eurostat adataiból a DG TRADE összesítette. Az elemzés csak a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó vámeljárás alá tartozó uniós behozatalt („normál kereskedelem”) veszi figyelembe, így alacsonyabb lehet, mint a teljes behozatal összege. Az adatok nem tartalmazzák az olyan speciális KN-kódokat, amelyek nem részei a GSP-nek, valamint a statisztikai szempontból bizalmasnak számító kereskedelmet sem. A statisztikai szempontból bizalmasnak számító kereskedelmet annak megelőzése érdekében nem tartalmazza, hogy nem kívánt módon eltérítsen egy uniós importőrt a Comext kereskedelmi statisztikáktól, továbbá hogy az elemzést esetleges hatások érjék egyes GSP-kedvezményezettek vagy termékek (árukódok) szintjén.

[xvi] COM(2018) 665 final, Brüsszel, 2018.10.4.

[xvii] A kedvezményes behozatal azt a jogosult behozatalt jelenti, amely esetében ténylegesen alkalmazták a GSP-kedvezményeket.